

تحليل بنيادي بانك دي

(دي)

كارگزاري مشاوران سهام

شرکت کارگزاری مشاوران سهام – آذر ماه ۹۵

۳	۱. معرفی بانک.....	۳
۳	۱.۱. اعضای هیات مدیره.....	۳
۴	۱.۲. ترکیب سهامداران.....	۴
۴	۱.۳. سرمایه بانک.....	۴
۵	۲. ریسک های بانک.....	۵
۶	۳. بررسی دارایی های بانک.....	۶
۶	۳.۱. توضیح سر فصل های مهم ترازنامه.....	۶
۱۰	۳.۲. ارزیابی دارایی های بانک.....	۱۰
۱۱	۳.۳. دارایی سمی بانک.....	۱۱
۱۲	۳.۴. کفایت سرمایه.....	۱۲
۱۲	۴. بررسی بدهی های بانک.....	۱۲
۱۳	۴.۱. نکات مهم بدهی بانک.....	۱۳
۱۵	۴.۲. نسبت های اهرمی.....	۱۵
۱۶	۵. بررسی صورت سود و زیان بانک.....	۱۶
۱۷	۵.۱. بررسی درآمد بانک.....	۱۷
۱۸	۵.۱.۱. درآمدهای مشاع.....	۱۸
۱۹	۵.۱.۲. درآمدهای غیر مشاع.....	۱۹
۲۰	۵.۲. هزینه های عمومی اداری.....	۲۰
۲۰	۵.۳. نسبت هزینه مطالبات مشکوک الوصول.....	۲۰
۲۱	۵.۴. روند حاشیه سود عملیاتی.....	۲۱
۲۱	۵.۵. درصد پوشش فصلی چند سال اخیر.....	۲۱
۲۲	۵.۶. روند سود تقسیمی.....	۲۲
۲۲	۵.۷. بررسی بودجه بانک برای سال مالی ۱۳۹۵.....	۲۲
۲۴	۶. نتیجه گیری.....	۲۴

۱. معرفی بانک:

بانک دی در اوایل سال ۱۳۸۹ شروع به فعالیت کرده و در تاریخ ۱۳۹۰/۰۲/۱۴ وارد بازار فرابورس گردید و با مشخصات مندرج در جدول مورد معامله قرار می گیرد.

نام بانک: دی	حجم مبنا: ۱ سهم	بازار: عادی فرابورس
نماد: دی	تعداد سهام بانک: ۶,۴ میلیارد	سال مالی جاری: ۱۳۹۵/۱۲/۳۰
قیمت سهم: ۱,۴۰۴	ارزش بازار: ۸,۹۸۵,۶ میلیارد ریال	صنعت: بانک ها و موسسات اعتباری
P/E بانک دی: ۵,۱۱		P/E صنعت بانکداری: ۶,۴۰

تعداد شعب و کارکنان این بانک تا انتهای سال ۹۴ در جدول زیر آورده شده است:

جدول (۱): تعداد شعب و کارکنان بانک دی در سال ۹۴		
شرح	۱۳۹۴	۱۳۹۳
تعداد شعب تهران	۵۴	۳۸
تعداد شعب شهرستان	۳۷	۲۳
مجموع شعب	۹۱	۹۱
تعداد کارکنان	۱,۰۰۷	۹۲۵

۱.۱. اعضای هیات مدیره:

در جدول زیر آخرین ترکیب اعضای هیات مدیره بانک دی آورده شده است.

جدول (۲): اعضای هیات مدیره بانک دی		
نماینده شخص حقوقی	سمت	نماینده
علی اکبر عرب مازار	رئیس هیات مدیره	شرکت سرمایه گذاری کشاورزی کوثر
محمد علی مورج	عضو هیات مدیره	شرکت عمران و ساختمان آیت مهر ایثار
احمد شفیق زاده	مدیرعامل و عضو هیات مدیره	بنیاد شهید و امور ایثارگران
شاپور زارعی	عضو هیات مدیره	سازمان اقتصادی کوثر
علی مهبودی	عضو هیات مدیره	سرمایه گذاری صنایع غذایی نماد کوثر

۲,۱ ترکیب سهامداران

جزئیات ترکیب سهامداران بانک با توجه به صورت های مالی حسابرسی شده ۱۲ ماهه ۹۴، را در جدول (۳) آورده ایم.

جدول (۳): ترکیب سهامداران بانک دی		
ردیف	نام شرکت سهامدار	درصد
۱	آتیه سازان دی	۴,۴۱
۲	سرمایه گذاری پاک اندیشان امین	۳,۶۰
۳	گروه توسعه مالی مهر آیندگان	۳,۲۰
۴	کشتیرانی جنوب خط ایران	۳
۵	بازنشستگی و از کارافتادگی کارکنان بانک ها	۲,۵۰
۶	سازمان اقتصادی کوثر	۲,۷۰
۷	شرکت تعاونی مسکن کارکنان بانک دی	۱,۴۱
۸	گروه سرمایه گذاری تدبیر	۱,۲۳
۹	گروه صنعتی نورد نوشهر	۲
۱۰	سرمایه گذاری کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران	۱,۳۳
۱۱	عمران و مسکن آباد دی	۱,۳۳
۱۲	شرکت دولتی پست بانک	۱
۱۳	سایر اشخاص حقوقی بالای یک درصد	۶,۳۳
۱۴	اشخاص حقیقی	۶۵۳۹۶
	مجموع	۱۰۰

۳,۱ سرمایه بانک:

بانک دی در ابتدا با سرمایه ۲,۰۰۰ میلیارد ریال در سال ۸۹ شروع به فعالیت کرده است که طی دو مرحله افزایش سرمایه به شرح جدول زیر، اکنون سرمایه آن به مبلغ ۶,۴۰۰ میلیارد ریال رسیده است.

جدول (۴): روند تغییر سرمایه بانک دی

تاریخ ثبت	سرمایه قبل از افزایش سرمایه (میلیارد ریال)	سرمایه بعد از افزایش سرمایه (میلیارد ریال)	درصد	محل افزایش سرمایه
۱۳۹۱/۰۳/۲۴	۲,۰۰۰	۴,۰۰۰	%۱۰۰	آورده نقدی و مطالبات حال شده
۱۳۹۱/۱۲/۲۸	۴,۰۰۰	۵,۰۰۰	%۲۵	آورده نقدی و مطالبات حال شده
۱۳۹۴/۱۰/۱۰	۵,۰۰۰	۶,۴۰۰	%۲۸	سود انباشته

۲. ریسک های بانک:

بانک در معرض ریسکهای متعددی قرار دارند که عبارتند از:

- ✓ **ریسک اعتباری:** به معنای احتمال عدم بازپرداخت اصل و سود تسهیلات اعطایی توسط گیرنده اعتبار به علت عدم تمایل یا ناتوانی مالی است. نحوه تخصیص منابع بین فعالیت های مختلف، ارزیابی سطح اعتباری مشتریان و اخذ تضمین های کافی، در کنترل این ریسک موثر است.
 - ✓ **ریسک نقدینگی:** ریسک نقدینگی عبارت از ریسک ناشی از فقدان نقدینگی لازم به منظور پوشش تعهدات کوتاه مدت و خروجی های غیرمنتظره وجوه در بانک است. در مواقعی که بانک از نقدینگی کافی برخوردار نباشد، نمی تواند با سرعت و هزینه معقول، منابع لازم را از محل افزایش بدهی یا تبدیل دارایی به وجه نقد تامین کند. این امر بر سودآوری بانکها اثر می گذارد. در شرایط بحرانی، نداشتن نقدینگی کافی حتی منجر به ورشکستگی بانک خواهد شد. بانک ها با استفاده از ساز و کارهایی همچون نگهداری درصدی از دارایی های نقد در قبال سپردهها، بازار بین بانکی ریالی، خرید اوراق مشارکت سایر بانک ها و ... قادر به کنترل ریسک نقدینگی می باشند.
 - ✓ **ریسک بازار:** عبارت است از خطا در پیش بینی نرخ های مختلف در بازار از قبیل نرخ تورم، نرخ بهره و ارز. در بررسی ریسک بازار دو موضوع به شرح زیر مورد ارزیابی قرار می گیرند:
 - الف. ریسک ناشی از نااطمینانی نسبت به دریافت های مربوط به پرتفوی تجاری بانک که در نتیجه نوسانات معکوس در شرایط بازار به وجود می آید، همچون تغییر قیمت دارایی های بانک، نرخ بهره، نوسانات بازار و نقدینگی بازار.
 - ب. بررسی عوامل تاثیرگذار اصلی ریسک بازار شامل نرخ بهره، بازدهی سهام و نرخ ارز این ریسک با استفاده از ارزش در معرض ریسک^۱ محاسبه می گردد.
 - ✓ **ریسک عملیاتی:** احتمال بروز زیان ناشی از نامناسب بودن و عدم کفایت فرآیندها و روش ها، افراد و سیستم های داخلی و یا ناشی از رویدادهای خارج از موسسه اعتباری.
- در ادامه به مقایسه صورت های مالی طی سال های ۱۳۹۲ تا کنون و بررسی ریسک ها مطرح شده در بالا، در خصوص بانک دی می پردازیم.

^۱ Value at risk

۳. بررسی مصارف (دارایی) های بانک دی:

همانطور که مشاهده می شود صورت دارایی های بانک از سال ۱۳۹۲ تا آخرین صورت مالی ارائه شده، در جدول زیر آورده شده است.

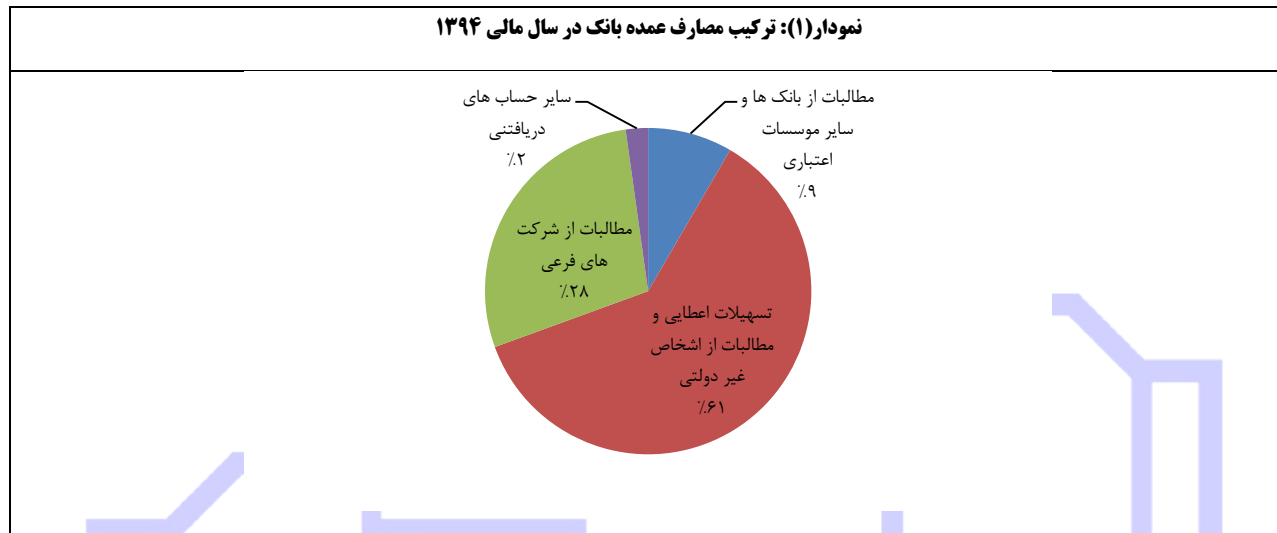
جدول (۵): دارایی های بانک دی طی ۴ سال اخیر				
شرح دارایی ها	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵ هـ.ش
موجودی نقد	۳۸۸,۲۲۶	۷۳۸,۸۰۲	۱۳,۵۹۴,۷۵۱	۱۵,۶۴۱,۷۳۲
مطالبات از بانک مرکزی	۱۱,۱۴۶,۸۴۰	۱۱,۰۵۳,۱۱۴	۱۸,۴۷۹,۶۷۰	۲۲,۲۵۱,۶۵۲
مطالبات از بانک ها و موسسات اعتباری	۲۸,۸۸۷,۰۶۵	۱۸,۵۵۷,۸۹۴	۱۰,۷۸۶,۲۰۷	۸,۱۰۸,۸۶۸
تسهیلات اعطائی و مطالبات از اشخاص غیر دولتی	۲۳,۵۵۸,۸۰۷	۵۸,۹۲۴,۳۹۹	۷۹,۰۵۰,۰۲۳	۹۶,۴۴۳,۹۲۴
سایر حساب های دریافتنی	۵,۸۵۸,۵۴۷	۱۰,۶۱۷,۳۲۲	۳۹,۰۶۸,۴۷۱	۲۶,۲۹۹,۷۲۴
سرمایه گذاری ها	۱,۹۵۹,۰۲۰	۲,۴۳۲,۲۰۴	۳۴,۵۸۸,۷۰۷	۳۴,۶۴۶,۲۷۶
دارائی ها ثابت مشهود	۵,۱۰۶,۲۱۳	۵,۰۴۴,۳۱۸	۴,۹۶۶,۰۳۹	۵,۷۵۹,۱۶۲
دارائی های نامشهود	۹,۱۶۲	۲۵۵,۰۸۵	۴۸۰,۰۲۵	۴۸۰,۰۷۲
سایر دارائی ها	۱,۰۹۷,۰۹۸	۹,۴۱۵,۷۷۴	۸,۰۹۱,۱۰۰	۸,۰۸۹,۹۲۸
جمع دارایی ها	۷۸,۵۱۰,۹۷۸	۱۱۷,۰۳۸,۹۱۲	۲۰۹,۷۱۷,۹۹۳	۲۱۷,۷۲۱,۳۳۸

۳.۱. توضیح برخی سرفصل های مهم ترازنامه:

- بانک در سال های ۹۳ و ۹۴، سرفصل سپرده های نزد سایر بانک ها و موسسات اعتباری را به عنوان وجوه نقد ثبت کرده در صورتی که در سال های قبل، این سرفصل بعنوان مطالبات از بانک ها و موسسات اعتباری ثبت شده است. با توجه به مطلب گفته شده در حالت کلی این دو سرفصل روند افزایشی طی چند سال اخیر داشته است.
- سپرده های این بانک نزد سایر بانکها بیشتر مربوط به بانک تجارت، گردشگری، قوامین و کشاورزی با نرخ های ۲۰ تا ۲۳ درصد می باشد.
- وجوه نقد، سپرده های دیداری بانک نزد سایر بانک ها و اوراق مشارکت ۳ سرفصل مهم برای مدیریت ریسک نقدینگی می باشند. هرچه نسبت مجموع این ۳ سرفصل نسبت به کل دارایی ها بیشتر باشد، ریسک نقدینگی کمتر خواهد بود. همانطور که مشاهده می شود این نسبت، برای بانک دی طی دو سال اخیر کاهش داشته که نشان دهنده افزایش ریسک نقدینگی بانک است.

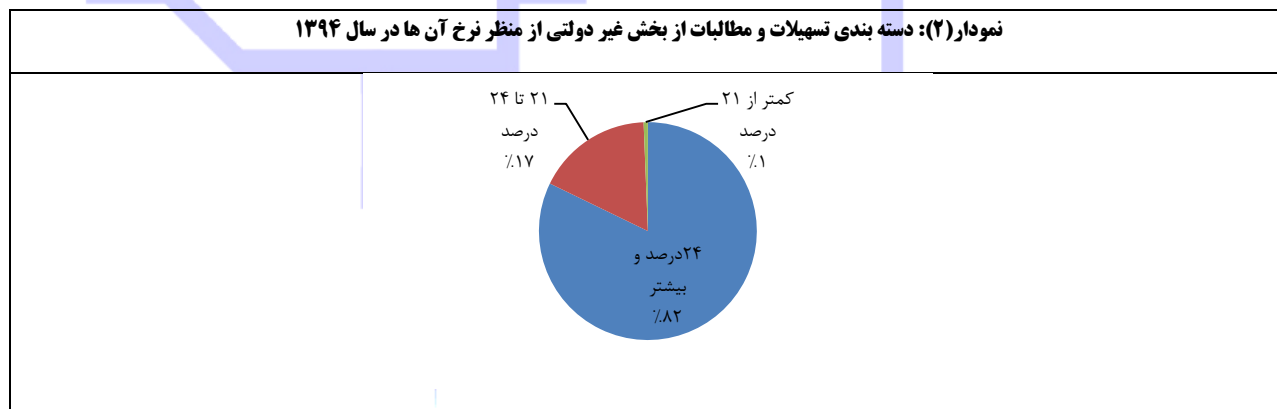
جدول (۶): مبالغ به میلیون ریال		
شرح	۹۳	۹۴
موجودی نقد و سپرده های دیداری بانک دی نزد سایر بانکها	۱۳,۵۹۴,۷۵۱	۱۵,۶۴۱,۷۳۲
درصد به کل دارایی ها	٪ ۱۱,۶۲	٪ ۷,۴۶

۴. طبق ماهیت بانک ها و همانطور که در جدول ۵ نیز مشاهده می شود اقلام عمده مصارف بانکها، مطالبات و تسهیلات اعطایی است. ترکیب این سرفصل برای سال مالی ۹۴ بانک دی در نمودار زیر نشان داده شده است. همانطور که ملاحظه می شود قسمت عمده این سرفصل مربوط به تسهیلات اعطایی و مطالبات از اشخاص غیر دولتی می باشد. در ادامه توضیحات لازم در مورد هر قسمت داده خواهد شد.

۵. تسهیلات اعطائی و مطالبات از بخش غیر دولتی:

قسمت عمده این سرفصل در سال مالی ۱۳۹۴ مربوط به مشارکت مدنی است. قابل ذکر می باشد سررسید بیشتر این تسهیلات مربوط به سال ۱۳۹۵ بوده است. در نمودار زیر ترکیب این سرفصل از نظر نرخ دسته بندی آن بیان شده است:

۲۲ درصد از این مطالبات مربوط به اشخاص حقیقی، ۷۷٫۹۵ درصد اشخاص حقوقی و مابقی که رقم ناچیزی است، مربوط به کارکنان بانک است.

برای تسهیلات اعطایی طبق دستورالعمل نحوه محاسبه ذخیره مطالبات موسسات اعتباری مصوب شورای پول و اعتبار، ذخیره به شرح زیر در حساب ها منظور می گردد:

۱. ذخیره عمومی: معادل ۱٫۵ درصد مانده کل تسهیلات در پایان سال به استثنای مانده تسهیلاتی که جهت آن ها ذخیره اختصاصی منظور گردیده است.

۲. ذخیره اختصاصی: نسبت به مانده طبقات سررسید گذشته، معوق و مشکوک الوصول با اعمال ضرایب به شرح زیر:

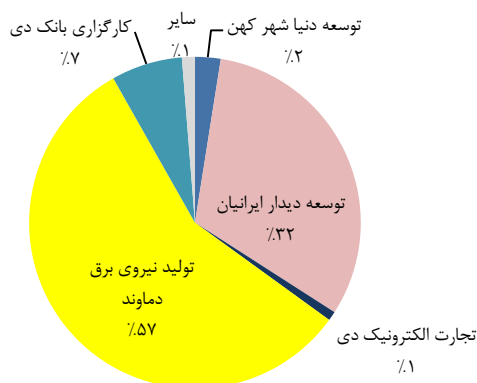
طبقه	ضریب
سررسید گذشته	۱۰ درصد
معوق	۲۰ درصد
مشکوک الوصول	۵۰ تا ۱۰۰ درصد

در جدول زیر جزئیات مربوط به تسهیلات اعطائی و مطالبات از بخش غیر دولتی بانک دی برای سال مالی ۱۳۹۴ آورده شده است. همانطور که مشاهده می شود بانک در سال مالی ۱۳۹۴ حدود ۲۵۰،۰۳۹ میلیون ریال، که به ازای هر سهم حدود ۳۹ ریال است، کسری ذخیره مطالبات دارد که این موضوع ریسک اعتباری بانک را بالا می برد.

جدول (۷): جزئیات مربوط به تسهیلات اعطائی و مطالبات از بخش غیر دولتی بانک دی برای سال مالی ۱۳۹۴ (مبالغ به میلیون ریال)				
شرح	جاری (حداکثر تا دو ماه از تاریخ سررسید)	سررسید گذشته (بین ۲ تا ۶ ماه از تاریخ سررسید)	معوق (بین ۶ تا ۱۸ ماه از تاریخ سررسید)	مشکوک الوصول (بیش از ۱۸ ماه از تاریخ سررسید)
مبلغ تسهیلات اعطائی از بخش غیر دولتی مربوط به هر دسته بندی	۷۳،۵۴۲،۳۳۱	۳،۸۴۷،۵۸۳	۴،۲۵۳،۴۳۴	۱،۷۴۷،۹۶۹
ذخیره عمومی در نظر گرفته توسط بانک	۱،۱۰۳،۱۳۵	۰	۰	۰
درصد ذخیره عمومی در نظر گرفته توسط بانک	٪ ۱،۵	۰	۰	۰
مبلغ کسری ذخیره عمومی	۰	-	-	-
ذخیره اختصاصی در نظر گرفته توسط بانک	۰	۲۴۰،۰۲۸	۷۴۵،۳۷۸	۱،۲۵۲،۷۵۴
درصد ذخیره اختصاصی در نظر گرفته توسط بانک	۰	٪ ۶،۲۴	٪ ۱۷،۵	٪ ۷۲
مبلغ کسری ذخیره اختصاصی	۰	۱۴۴،۷۳۰	۱۰۵،۳۰۹	-
جمع کل کسری ذخایر	۲۵۰،۰۳۹ میلیون ریال			

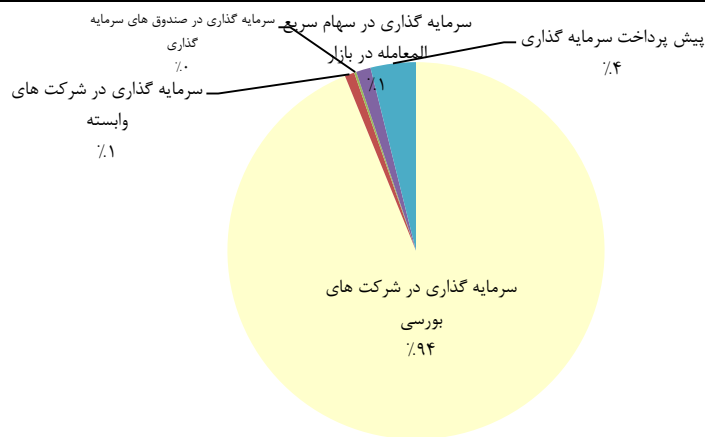
۶. سایر حساب های دریافتنی: قسمت عمده این سرفصل در سال ۹۴ مربوط به مطالبات از شرکتهای فرعی و وابسته می باشد. در نمودار زیر ترکیب آن را نمایش داده ایم. همانطور که مشاهده می شود بیشترین مبالغ، مربوط به شرکت تولید برق دماوند و توسعه دیدار ایرانیان است. بانک دی سهامدار ۱۰۰ درصدی شرکت دماوند می باشد. شرکت های تابعه شرکت توسعه دیدار نیز شرکتهای توسعه دنیای شهر کهن و عمران مسکن آباد دی هستند.

نمودار (۳): ترکیب سایر حساب های دریافتی بانک دی

۷. سرمایه گذاری در سهام و اوراق بهادار: در نمودار زیر ترکیب سرمایه گذاری های بانک دی را برای سال مالی ۱۳۹۴ نشان داده ایم. همانطور که مشاهده می کنید قسمت عمده سرمایه گذاری بانک در سهام شرکتهای بورسی می باشد.

نمودار (۴): ترکیب سرمایه گذاری های بانک دی بر اساس بهای تمام شده

سرمایه گذاری در شرکت های بورسی: طبق صورت های مالی ۱۳۹۴ بانک دی حدود ۶۱۹,۰۷۰ میلیون ریال در بازار بورس و اوراق بهادار سرمایه گذاری کرده است که تا پایان این سال حدود ۳۰ درصد پرتفوی آن در ضرر می باشد. بیشترین حجم را در پرتفوی بانک، نمادهای شمسکن، مپنا و کگل به خود اختصاص داده اند.

سرمایه گذاری بانک در شرکت های فرعی: مربوط به سرمایه گذاری بوعلی (۴۷ درصد) و دماوند (۹۹ درصد) از شرکت های بورسی و صرافی دی، لیزینگ دی، توسعه دیدار ایرانیان، کارگزاری بانک دی و تجارت الکترونیک دی از شرکت های خارج از بورس می باشد. در کل شرکتهای فرعی بانک در جدول زیر آورده شده است:

جدول (۸): شرکتهای فرعی بانک دی		
نام شرکت	درصد سرمایه گذاری	بهای تمام شده (میلیون ریال)
سرمایه گذاری بو علی	٪۴۷	۸۲۶،۵۸۱
خدمات ارزی و صرافی دی	٪ ۱۰۰	۷۰۰،۰۰۰
لیزینگ دی	٪ ۱۰۰	۱۰۰،۰۰۰
توسعه دیدار ایرانیان	٪ ۱۰۰	۵۰،۰۰۰
تجارت الکترونیک دی	٪ ۴۹	۱۹،۶۶۲
کارگزاری بانک دی	٪ ۹۸	۱۱۲،۲۱۲
تولید نیروی برق دماوند	٪ ۹۳	۳۱،۳۷۸،۷۵۲

همانطور که در جدول بالا مشاهده می شود بیشترین بهای تمام شده مربوط به شرکت برق دماوند است که تقریباً ۹۳ درصد از سهام آن برای بانک دی است. این شرکت یک نیروگاه سیکل ترکیبی می باشد که دارای ظرفیت کل ۲۸۶۸ مگاوات است. **پیش پرداخت سرمایه ای:** مربوط به مانده پیش پرداخت های سرمایه گذاری بانک بابت شرکت های لیزینگ دی، تامین سرمایه دی و بیمه دی می باشد.

۸. ارزیابی دارایی های بانک:

ضریب ریسک انواع دارایی های بانک ها متناسب با مخاطرت احتمالی و براساس آیین نامه کفایت سرمایه، به ترتیب ۰ درصد، ۲۰ درصد، ۵۰ درصد و ۱۰۰ درصد موزون می شوند. در جدول زیر جزئیات درصد دارایی های ریسکی بانک دی را محاسبه کرده ایم. همانطور که مشاهده می شود دارایی های با ریسک ۱۰۰ حدود ۶۰ درصد از کل دارایی های بانک را تشکیل داده که این موضوع مطلوب نمی باشد.

جدول (۹): ارزیابی دارایی های بانک دی		
ضریب دارایی	عنوان دارایی	درصد دارایی ریسکی به کل دارایی های سال مالی ۹۴
ضریب ریسک <u>صفر</u> درصد	☒ موجودی نقد ☒ سپرده قانونی ☒ مطالبات از بانک مرکزی	٪۱۶
ضریب ریسک <u>۲۰</u> درصد	☒ مطالبات از بانک ها و سایر موسسات اعتباری	٪۶
ضریب ریسک <u>۵۰</u> درصد	☒ وام ها و تسهیلات اجاره به شرط تملیک و تسهیلات مسکن	٪۱۶
ضریب ریسک <u>۱۰۰</u> درصد	☒ سرمایه گذاری در سهام ☒ حساب های دریافتی	٪ ۵۸

✓ سایر وام ها و تسهیلات پرداختی و مطالبات	
✓ خالص دارایی های ثابت و سرقفلی	
✓ دارایی های نامشهود	
✓ سایر دارایی ها	

۳،۲. دارایی های سمی شبکه بانکی:

اصولاً نقش بانکها در یک سیستم اقتصادی، «خلق پول» است که از طریق واسطه‌گری وجوه صورت می‌گیرد. یعنی زمانی که بانک مرکزی اقدام به انتشار «پول پرقدرت» با تغییر یکی از اجزای پایه پولی خود می‌کند، نقدینگی جدیدی در اقتصاد ایجاد می‌شود که بخش عمده آن، به شکل سپرده‌های کوتاه‌مدت یا بلندمدت نزد بانکها درمی‌آید. مکانیسم تبدیل پایه پولی به نقدینگی، ضریب فزاینده پولی و واسطه‌گری وجوه بانکها (دریافت سپرده‌ها و پرداخت تسهیلات) است. بنابراین، نقدینگی به میزان بسیار زیادی به شکل سپرده‌ها در اختیار بانکهاست. به طور معمول، بانکها حدود ۸۰ تا ۹۰ درصد از سپرده‌های دریافتی خود را به شکل تسهیلات، در اختیار متقاضیان منابع قرار می‌دهند که از این طریق، گردش مالی اقتصاد و جریان تامین منابع، به حرکت می‌افتد. حال، اگر بخشی از منابع بانکها به طریقی حبس شود، در اصطلاح گفته می‌شود که تبدیل به پول سمی یا مسموم شده است. در حالت کلی میتوان دارایی های سمی بانک و به اصلاح منجمد را، به ۳ دسته کلی زیر تقسیم در نظر بگیریم:

۱. دارایی هایی بانک که در طول سالهای گذشته به ملک و ساختمان و سهام و بنگاه تبدیل شده است.
۲. دارایی های غیر قابل وصول و غیر جاری
۳. بدهی های دولت

در واقع بانک ها بدلیل اعطای تسهیلات به شرکتهای زیرمجموعه ای خود و تمرکز بر روی سرمایه گذاری در پروژه های بزرگ ساختمانی بجای اعطای تسهیلات به شرکتهای کوچک و متوسط، که مبنای خلق اشتغال در اقتصاد می باشند، دارایی های سمی زیادی را برای خود رقم زده اند. در این شرایط دولت نیز قادر به خرید این دارایی ها از بانک ها نخواهد بود که از جمله دلایل آن بضاعت بودجه دولت، شکاف بین ارزش دارایی های سمی در ترازنامه بانک ها و قیمت واقعی این املاک در حال حاضر و رکود نسبی مسکن می باشد. بنابراین بانک ها باید برای رها شدن از این دارایی ها و تبدیل آن به وجه نقد و قرار دادن آن در چرخه اقتصاد، باید فکر سود را کنار گذاشته و حتی احتمال زیان به معنای فروش با قیمتی کمتر از خرید را محاسبات خود بپذیرد و در نهایت برای تسهیلات دهی از آن ها استفاده کند. این سه گروه حدوداً ۴۵ تا ۵۰ درصد کل دارایی های بانکی را تشکیل می دهند و باعث می شوند با کاهش قدرت تسهیلات دهی، نظام بانکی نتواند متناسب با رشد اقتصادی کشور توسعه یابد، ضمن اینکه پایه سرمایه بانک ها هم در سطح پایین باقی مانده است.

بررسی دارایی های سمی بانک دی:

در جدول زیر جمع دارایی های سمی بانک دی در سال ۹۳ و ۹۴ به همراه جزئیات آن، قرار داده شده است. همانطور که مشاهده می شود درصد دارایی های سمی بانک به کل دارایی ها در سال ۹۴ حدود ۴۴ درصد می باشد که نامطلوب است.

جدول (۱۰): بررسی دارایی های سمی (منجمد) بانک دی - مبالغ میلیون ریال	
سال مالی ۹۴	عنوان
۶,۰۰۱,۴۰۳	مطالبات معوق و مشکوک الوصول از سرفصل مطالبات از اشخاص غیر دولتی
۳۹,۶۸۱,۴۷۱	طلب از شرکت ها

۳۴,۵۸۸,۷۰۷	سرمایه گذاری ها
۵,۶۲۷,۱۴۵	زمین و ساختمان
۶,۸۸۱,۵۵۴	دارایی های تملیکی (املاک و مستغلات مسکونی و اداری)
۹۲,۷۸۰,۲۸۰	مجموع دارایی های سمی
۲۰۹,۷۱۷,۹۹۳	مجموع کل دارایی ها
۴۴٪	درصد دارایی های سمی به کل دارایی ها

۳,۵. نسبت کفایت سرمایه

سرمایه نقش بسیار مهمی در ایجاد و استمرار فعالیت بانک دارد. وظیفه اصلی سرمایه، پوشش یا جذب ریسک ناشی از فعالیت های بانک و جلوگیری از انتقال آسیب های وارده به اعتباردهندگان (سپرده گذاران) است. سرمایه بانک اطمینان عموم و اعتباردهندگان را در رابطه با قدرت مالی بانک افزایش می دهد. علاوه بر این، سرمایه باید به قدر کافی بزرگ باشد تا به اعتباردهندگان اطمینان دهد که بانک حتی در شرایط بد اقتصادی نیز قادر است به نیازهای اعتباری پاسخ دهد. هر یک از بانک ها و موسسات اعتباری برای تضمین ثبات و پایداری فعالیت های خود باید همواره نسبت مناسبی را میان سرمایه و داراییهای خود برقرار نمایند. برای این منظور از نسبت های کفایت سرمایه استفاده می شود. وقتی یک بانک تمام عملیات خود را با اتکا به منابع مردم انجام دهد، آن بانک دیگر بانک سالمی نیست. چرا که به صورت اصولی، یک بانک باید نسبتی از تسهیلاتی که پرداخت می کند، از منابع خودش باشد. در استانداردهای جهانی مثل قوانین کمیته بال این نسبت معادل ۱۲ تا ۲۰ درصد تعیین شده است. طبق الزامات بانک مرکزی این نسبت باید بیشتر از ۸ درصد باشد که می تواند در مواردی که استانداردهای بین المللی و یا ضرورت حفظ سلامت بانک ها و موسسات اعتباری اقتضا نماید حدود بالاتری را برای تمام یا برخی از بانکها و موسسات اعتباری تعیین نماید. پایین بودن این نسبت ریسک های اعتباری، بازار و عملیاتی را بالا می برد و بانک در زمان رویارویی با مشکلات کلان اقتصادی توان بازپرداخت بدهی های خود را نخواهد داشت. هرچقدر این نسبت بیشتر باشد قدرت اعتباردهی، که جزء فعالیت های عملیاتی بانک ها می باشد بالاتر است.

نسبت کفایت سرمایه برای بانک دی با توجه به یادداشت همراه صورت مالی ۹۴، در سال های ۹۳ و ۹۴ حدوداً ۸ درصد می باشد. بنابراین از نظر کفایت سرمایه، شرایط مساعدی دارد.

۴. بررسی منابع (بدهی) های بانک و حقوق صاحبان سهام:

در جدول زیر بدهی های بانک دی را به همراه حقوق صاحبان سهام از سال ۱۳۹۲ تا ۳ ماهه ۹۵ قرار داده ایم:

جدول (۱۱): بدهی های بانک دی طی ۵ سال اخیر - (مبالغ میلیون ریال)				
شرح بدهی های بانک	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۳ ماهه ۹۵
بدهی به بانک مرکزی و صندوق توسعه ملی	۸۶۸,۷۷۰	۱۱,۳۶۹,۳۷۹	۲,۳۷۳,۳۴۵	۶۰۰,۶۳۱
بدهی به بانک ها و سایر موسسات اعتباری	۴,۱۸۷,۷۸۲	۹,۲۶۷,۴۴۸	۶,۰۴۴,۰۰۴	۴۳۱,۵۳۵
سپرده های دیداری و مشابه	۴,۱۱۲,۵۳۹	۲,۷۲۳,۵۸۸	۶,۷۸۴,۸۲۲	۱۱,۳۸۷,۰۳۳

۱۰۵۳۸۶۰	۶۷۶.۱۱۲	۳۰۶.۱۶۴	۱۳۸.۹۱۵	سپرده های پس انداز قرض الحسنه و مشابه
۱۶۹.۰۹۵.۳۵۵	۱۵۹.۳۴۸.۵۴۲	۸۲.۰۵۳.۰۴۶	۶۱.۳۷۶.۵۱۲	سپرده های سرمایه گذاری مدت دار
۱۵۰۶.۱۲۱	۱.۴۲۶.۱۹۱	۸۵۱.۷۲۶	۳۱۵.۱۷۷	سایر سپرده ها
۲۶.۷۷۸.۹۸۹	۲۶.۳۴۱.۴۹۰	۲.۴۷۸.۶۶۵	۷۴۴.۹۵۷	ذخایر و سایر بدهی ها
۷۴.۳۴۸	۵۹.۹۶۷	۳۱.۱۵۹	۱۶.۶۸۳	ذخیره مزایای پایان خدمت کارکنان
۲۱۰.۹۲۷.۷۷۲	۲۰۰.۶۸۱.۱۲۸	۱۰۹.۰۸۱.۱۷۵	۷۱.۸۵۱.۶۱۶	جمع بدهی ها
۶.۴۰۰.۰۰۰	۵.۰۰۰.۰۰۰	۵.۰۰۰.۰۰۰	۵.۰۰۰.۰۰۰	سرمایه
-	۱.۴۰۰.۰۰۰	-	-	افزایش سرمایه در گردش
۱.۱۶۸.۰۲۷	۱.۱۶۸.۰۲۷	۹۱۸.۳۹۹	۵۵۸.۶۴۳	اندرخته ها
(۷۷۴.۴۶۱)	۱.۴۶۸.۸۳۸	۲.۰۳۹.۳۳۸	۱.۱۰۰.۷۱۹	سود انباشته
۶.۷۹۳.۵۶۶	۹.۰۳۶.۸۶۵	۷.۹۵۷.۷۳۷	۶.۶۵۹.۳۶۲	جمع حقوق صاحبان سهام
۱۰۰۶۱	۱.۸۰۷	۱.۵۹۲	۱.۳۳۲	ارزش دفتری
۲۱۷.۷۲۱.۳۳۸	۲۰۹.۷۱۷.۹۹۳	۱۱۷.۰۳۸.۹۱۲	۷۸.۵۱۰.۹۷۸	جمع بدهی ها و حقوق صاحبان سهام

۴،۱. چند نکته در مورد بدهی های بانک:

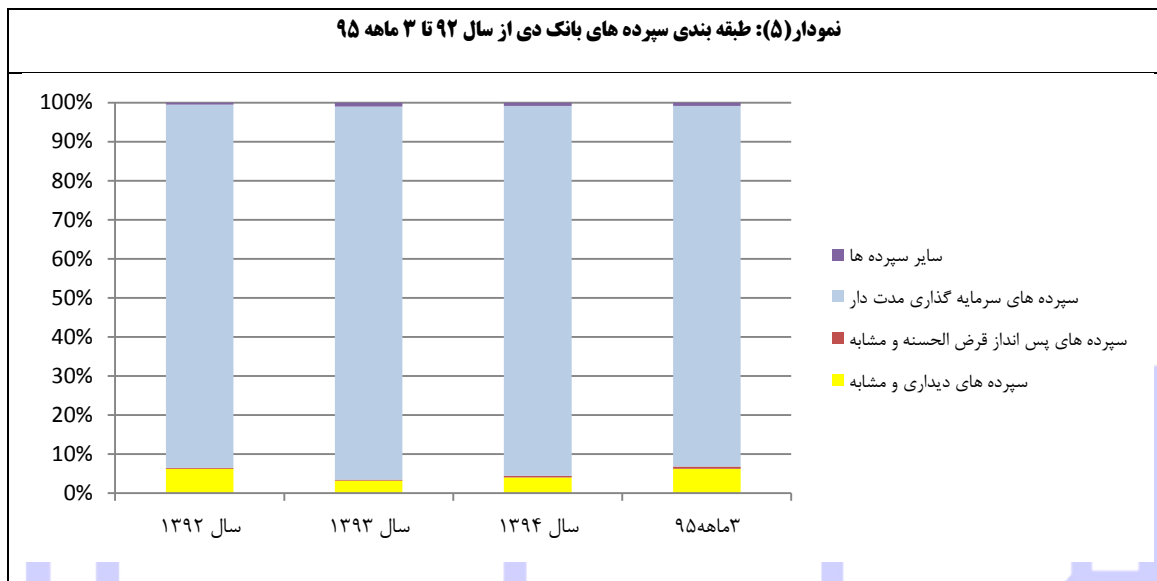
۱. به طور کلی نقدینگی یعنی جمع کل سپرده های دیداری و سپرده های مدت دار به علاوه اسکناس های چاپ شده و مسکوکاتی که در دست مردم است. در مواردی مردم این نقدینگی را به دست بانک ها می سپارند و در نظام بانکی و فعالیت های اقتصادی به جریان درمی آید یا در قالب تسهیلات به مردم و فعالان اقتصادی داده می شود. با توجه به آمار بانک مرکزی برای سال های ۹۱ تا ۹۴، حجم نقدینگی کل کشور و درصد جذب نقدینگی توسط بانک دی در جدول زیر آورده شده است. همانطور که مشاهده می شود روند درصد جذب نقدینگی توسط بانک دی از سال ۱۳۹۲ تا ۱۳۹۴ افزایشی و در سال ۹۴ حدود ۲،۲۵ درصد از کل نقدینگی، توسط این بانک جذب گردیده است.

جدول (۱۲): درصد جذب نقدینگی توسط بانک دی طی ۴ سال اخیر - مبلغ میلیون ریال

شرح	۹۲	۹۳	۹۴	۹۵هـ تا ۹۳
حجم نقدینگی کل کشور	۴.۶۰۶.۹۳۶.۰۰۰	۵.۵۱۲.۰۳۲.۰۰۰	۷.۸۲۳.۸۰۰.۰۰۰	۱۰.۰۱۷.۰۰۰.۰۰۰
جمع سپرده ها و بدهی به بانک ها در مورد بانک دی	۷۰.۹۹۹.۶۹۵	۱۰۶.۵۷۱.۳۵۱	۱۷۶.۶۵۳.۰۱۶	۱۸۴.۰۷۴.۵۳۵
درصد جذب نقدینگی توسط بانک دی	٪ ۱،۵	٪ ۱،۹۳	٪ ۲،۲۵	٪ ۱،۸۴

۲. دسته بندی سپرده های بانک دی:

همانطور که در نمودار زیر مشاهده می شود قسمت عمده سپرده های بانک دی همچون سایر بانک ها، سپرده های سرمایه گذاری مدت دار است. مدت دار است.

در جدول زیر جزئیات مربوط به سپرده های بانک دی را بصورت مقایسه ای برای ۳ ماهه سال جاری و محقق سال ۹۴ آورده ایم. همان طور که ملاحظه می گردد بیشترین درصد افزایش در سپرده های دیداری بانک می باشد که حدود ۴۰ درصد افزایش داشته است. سپرده های دیداری جزء منابع ارزان قیمت برای بانک محسوب می گردد. بنابراین این افزایش در مدیریت هزینه های منابع بانک مطلوب می باشد.

جدول (۱۳): دسته بندی سپرده ای بانک دی و مقایسه ۳ ماهه سال جاری با محقق سال ۱۳۹۵

میزان تغییرات	۳ ماهه ۱۳۹۵	نرخ در ۱۳۹۵	عملکرد واقعی سال مالی ۱۳۹۴	نرخ در ۱۳۹۴	شرح
۴۱٪	۱۱.۴۶۵.۳۳۷	-	۶.۷۸۴.۸۲۳	-	سپرده های دیداری
۳۶٪	۱.۰۵۳.۰۴۰	-	۶۷۶.۱۱۱	-	سپرده های قرض الحسنه پس انداز
۱۶٪	۲۷.۹۹۰.۴۲۴	۱۸	۲۳.۴۹۹.۲۶۷	۲۲	سپرده های بلند مدت یک ساله
(۱۰)٪	۲۱۸.۴۱۲	۱۸	۲۴۰.۰۶۹	۲۲	سپرده های بلند مدت ۲ ساله
(۰,۴۰)٪	۱۰.۹۴۵	۱۸	۱۰.۹۸۹	۲۲	سپرده های بلند مدت ۳ ساله
۰	۱.۳۱۱	۱۸	۱.۳۱۱	۲۲	سپرده های بلند مدت ۴ ساله
(۲,۶۰)٪	۱۵.۰۷۶.۲۱۸	۱۸	۱۵.۴۶۸.۷۶۲	۲۲	سپرده های بلند مدت ۵ ساله
(۸۸۹)٪	۱۰۹.۱۷۴	۲۰	۱۰.۸۰.۳۲۸	۲۰	اوراق گواهی سپرده سرمایه گذاری

سپرده های مدت دار ارزی	-	۱۸,۲۱۶	-	۲۴,۶۵۵	٪ ۲۶
سپرده های کوتاه مدت	۲۰-۱۰	۱۱۹,۰۲۹,۶۰۰	۱۰-۷	۱۲۵,۵۸۶,۷۳۲	٪ ۵
سپرده های نقدی ضمانت نامه های بانکی	-	۵۸۵,۳۷۵	-	۷۶۲,۴۱۳	٪ ۲۳
پیش دریافت از مشتریان بابت اعتبارات اسنادی و سایر	-	۸۴۰,۸۱۶	-	۷۴۳,۷۰۷	٪ (۱۳)
مجموع	-	۱۶۸,۲۳۵,۶۶۷	-	۱۸۳,۰۴۲,۳۶۸	٪ ۸

۳. وضعیت مالیاتی بانک: در مورد بانک دی مالیات عملکرد تا پایان سال منتهی به ۲۹ اسفند ماه ۱۳۹۳ قطعی و پرداخت شده

است. در مورد سال ۱۳۹۴ سود ابرازی بانک مبلغ ۱,۶۶۴,۱۸۶ میلیون ریال بوده که بر مبنای قوانین و مقررات مالیاتی پس از کسر درآمدهای معاف شامل اوراق مشارکت خریداری شده، سود سهام فروش رفته و درآمدهای مشمول مالیات مقطوع ذخیره ای از این بابت در حساب ها منظور نگردیده است. بنابراین بانک دی از این منظر شفاف کافی را نداشته و احتمال دارد در گزارش های آتی مالیات عملکرد برای سال ۹۴ از طرف سازمان امور مالیاتی تعیین گردد.

۴. بانک دی مبلغ ۲۵,۱۰۵,۴۵۲ میلیون ریال بابت خرید کلیه سهام شرکت دماوند از بنیاد شهید بدهی دارد. طبق قرارداد

منعقد بین بانک و بنیاد شهید قرار است طی ۷ قسط یکساله از ۱۳۹۵ تا ۱۴۰۱ به مبلغ ۲۱,۰۰۰,۰۰۰ میلیون ریال و مابقی نیز در قالب ثمن املاک پرداخت و تسویه گردد.

۴,۲. نسبت اهرمی:

نسبت بدهی، مجموع بدهی ها را با مجموع دارایی ها مقایسه می کند. این نسبت معیاری برای سنجش توانایی بانک در جهت استفاده از دارایی ها برای پوشش بدهی هاست. ماهیت فعالیت بانک به گونه ای است که بخش عمده ای از مصارف بانک از طریق بدهی (سپرده ها) تامین می شود. این نسبت در بانک ها نسبتاً رقم بالایی است. از آنجایی که این نسبت به تنهایی قابل ارزیابی نمی باشد، در جدول زیر مقایسه ای از نسبت بدهی ۱۴ بانک را قرار داده ایم. در مورد بانک دی مقدار این نسبت برای سال مالی ۱۳۹۴ مقدار ۹۴,۵۴٪ و به طور متوسط طی ۳ سال اخیر حدود ۹۳ درصد می باشد. همانطور که در جدول ملاحظه می گردد این بانک در مقایسه با دیگر بانک ها از بابت ریسک اهرمی، شرایط نگران کننده ای ندارد.

جدول (۱۴): مقایسه نسبت بدهی بانک ها طی ۵ سال اخیر						
ردیف	نام بانک	۹۰	۹۱	۹۲	۹۳	۹۴
۱	خاورمیانه	٪ ۲۱,۱۵	٪ ۷۷	٪ ۸۳,۴۴	٪ ۸۶,۳۵	٪ ۹۱,۴۷
۲	ملت	٪ ۹۴,۰۳	٪ ۹۵,۳۳	٪ ۹۵,۰۲	٪ ۹۴,۹۰	٪ ۹۴,۹۰
۳	صادرات	٪ ۹۴,۵۷	٪ ۹۵,۱۴	٪ ۹۰,۸۳	٪ ۹۱,۵۰	٪ ۹۲
۴	دی	٪ ۶۲,۱۴	٪ ۷۴	٪ ۹۱,۳۶	٪ ۹۳,۲۰	٪ ۹۴,۵۴
۵	تجارت	٪ ۹۳,۶۹	٪ ۹۴,۰۷	٪ ۹۱,۷۷	٪ ۹۳,۵	٪ ۹۳,۴۱

٪۸۵,۸۹	٪۸۴,۸۰	٪۸۵,۸۸	٪۸۴,۸۳	٪۷۷,۱۱	پاسارگاد	۶
٪۹۴,۴۵	٪۹۴,۹۲	٪۹۳,۱۲	٪۹۱,۳۰	٪۹۱,۹۳	پارسیان	۷
٪۷۶,۹۹	٪۴۵,۰۹	٪۶۶,۷۳	٪۷۶,۸۲	٪۴۹,۶۶	حکمت	۸
٪۹۴,۳۶	٪۹۳,۹۸	٪۹۴,۲۳	٪۹۳,۹۷	٪۹۳,۰۳	انصار	۹
٪۹۶,۱۵	٪۹۵,۲۳	٪۹۰,۲۸	۹۵,۱۳٪	٪۹۷,۰۶	پست بانک	۱۰
٪۹۱,۱۹	٪۹۰,۴۹	٪۹۰,۳۳	٪۹۰,۶۶	٪۸۷,۹۰	سینا	۱۱
٪۹۷,۸۷	٪۹۶,۱۴	٪۹۴,۳۵	٪۹۳,۳۲	٪۹۴,۱۳	سرمایه	۱۲
٪۹۵,۹۱	٪۹۴,۴۳	٪۹۳,۳۲	٪۹۲,۳۹	٪۹۲,۴۴	اقتصاد نوین	۱۳
٪۸۸,۲۷	٪۸۶,۷۴	٪۸۶,۳۱	٪۸۴,۳۶	٪۸۳,۰۵	کارآفرین	۱۴

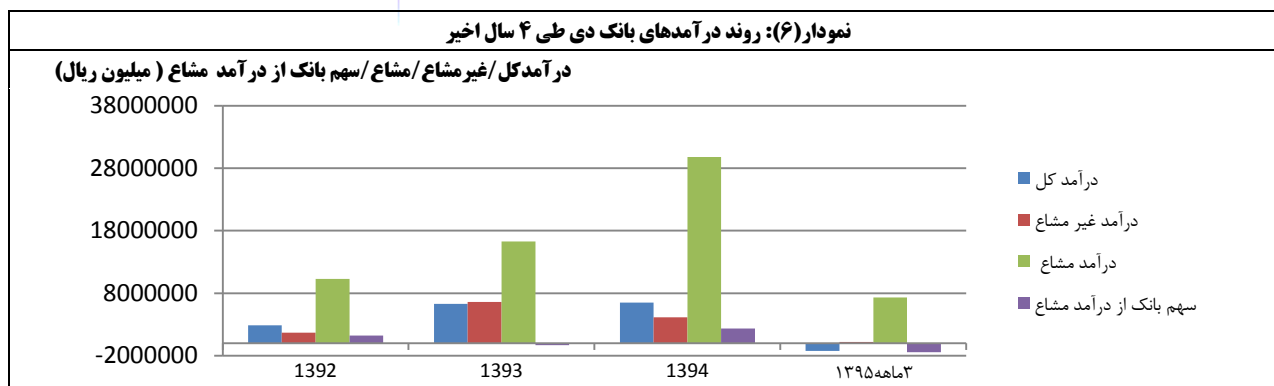
۵. بررسی صورت سود و زیان بانک دی:

در جدول زیر صورت سود و زیان بانک دی را طی سالهای ۹۲ تا کنون بصورت مقایسه ای آورده ایم که در ادامه نکات مهم آن را بررسی خواهیم کرد.

جدول (۱۵): صورت سود و زیان بانک دی طی ۴ سال اخیر (مبالغ میلیون ریال)				
شرح	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۳ ماهه ۱۳۹۵
درآمدهای مشاع				
سود و وجه التزام تسهیلات اعطایی	۳,۹۹۱,۳۸۶	۱۰,۲۳۷,۶۵۵	۲۰,۳۵۵,۶۷۸	۶,۸۷۷,۱۷۱
سود حاصل از سرمایه گذاری ها و سپرده گذاری ها	۶,۲۷۳,۳۲۱	۶,۰۵۷,۵۳۲	۹,۴۳۴,۴۵۷	۴۳۹,۸۶۹
جمع درآمدهای مشاع	۱۰,۲۶۴,۷۰۷	۱۶,۲۹۵,۱۸۷	۲۹,۷۹۰,۱۳۵	۷,۳۱۷,۰۴۰
سود علی الحساب پرداختی به سپرده گذاران از درآمد مشاع	(۹,۰۷۵,۳۵۳)	(۱۶,۵۹۴,۰۳۴)	(۲۷,۴۳۶,۶۲۲)	(۸,۷۵۴,۲۴۰)
سهم سود سپرده گذاران	(۹,۰۷۵,۳۵۳)	(۱۶,۵۹۴,۰۳۴)	(۲۷,۴۳۶,۶۲۲)	(۸,۷۵۴,۲۴۰)
سهم بانک از درآمدهای مشاع (شامل حق الوکاله)	۱,۱۸۹,۳۵۴	(۲۹۸,۸۴۷)	۲,۳۵۳,۵۱۳	(۱,۴۳۷,۲۰۰)
سود تسهیلات اعطایی (سود وجه التزام فعالیت های غیر مشاع)	۰	۰	۰	۰
درآمد کارمزد	۲۴۳,۶۶۴	۳۴۵,۳۲۲	۳۸۶,۲۳۰	۱۳۳,۸۸۹

۷.۹۶۴	۱۱.۶۱۳	۴.۶۳۵	۲۸.۴۴۷	نتیجه معاملات ارزی
۲۸.۱۰۴	۳.۷۵۸.۵۳۵	۶.۲۴۵.۶۳۴	۱.۴۱۵,۱۷۵	سایر درآمدها
۱۶۹.۹۵۷	۴.۱۵۶.۴۷۸	۶.۵۹۵.۶۰۱	۱.۶۸۷.۲۸۶	جمع درآمدهای غیر مشاع
(۱.۲۶۷.۲۴۳)	۶.۵۰۹.۹۹۱	۶.۲۹۶.۷۵۴	۲.۸۷۶.۶۴۰	جمع درآمدها
(۴۷۲,۳۰۴)	(۲.۸۱۹.۳۲۸)	(۲.۰۰۴.۴۱۵)	(۱.۱۵۱.۴۴۲)	سایر هزینه های اجرایی
(۴۶۹.۸۲۶)	(۱.۹۱۷.۴۶۱)	(۱,۴۸۷.۱۶۶)	(۱۷۱.۱۵۵)	هزینه مطالبات مشکوک الوصول
(۴۲)	(۵۶.۸۲۸)	(۳۰۴.۱۱۷)	(۳۷۲)	هزینه مالی
(۳۴.۰۱۷)	(۵۲.۱۸۸)	(۱۰۲.۶۸۱)	(۱۱۱.۷۳۱)	هزینه کارمزد
(۹۷۶.۱۸۹)	(۴.۸۴۵.۸۰۵)	(۳.۸۹۸.۳۷۹)	(۱.۴۳۴.۷۰۰)	جمع هزینه ها
(۲.۲۴۳.۴۳۲)	۱.۶۶۴.۱۸۶	۲.۳۹۸.۳۷۵	۱.۳۵۱.۶۵۹	سود قبل از کسر مالیات
.	.	.	.	مالیات
(۲.۲۴۳.۴۳۲)	۱.۶۶۴.۱۸۶	۲.۳۹۸.۳۷۵	۱.۳۵۱.۶۵۹	سود خالص
(۷۷۴.۴۶۱)	۱.۴۶۸.۸۳۸	۲.۰۳۹.۳۳۸	۱.۱۰۰.۷۱۹	سود(زیان) انباشته پایان دوره
(۳۵۱)	۲۶۰	۴۸۰	۲۷۰	سود هر سهم
۶.۴۰۰.۰۰۰	۶.۴۰۰.۰۰۰	۵.۰۰۰.۰۰۰	۵.۰۰۰.۰۰۰	سرمایه

۵.۱ **درآمد بانک:** در نمودار زیر روند درآمد کل، درآمد غیر مشاع، درآمد مشاع و سهم بانک از درآمد مشاع را در مورد بانک دی نمایش داده ایم.

همانطور که مشاهده می شود در حالت کلی درآمد کل از سال ۹۲ تا ۹۴ روند افزایشی داشته است اما در ۳ ماهه سال جاری این مقدار نه تنها روند کاهشی، بلکه مقدار منفی دارد.

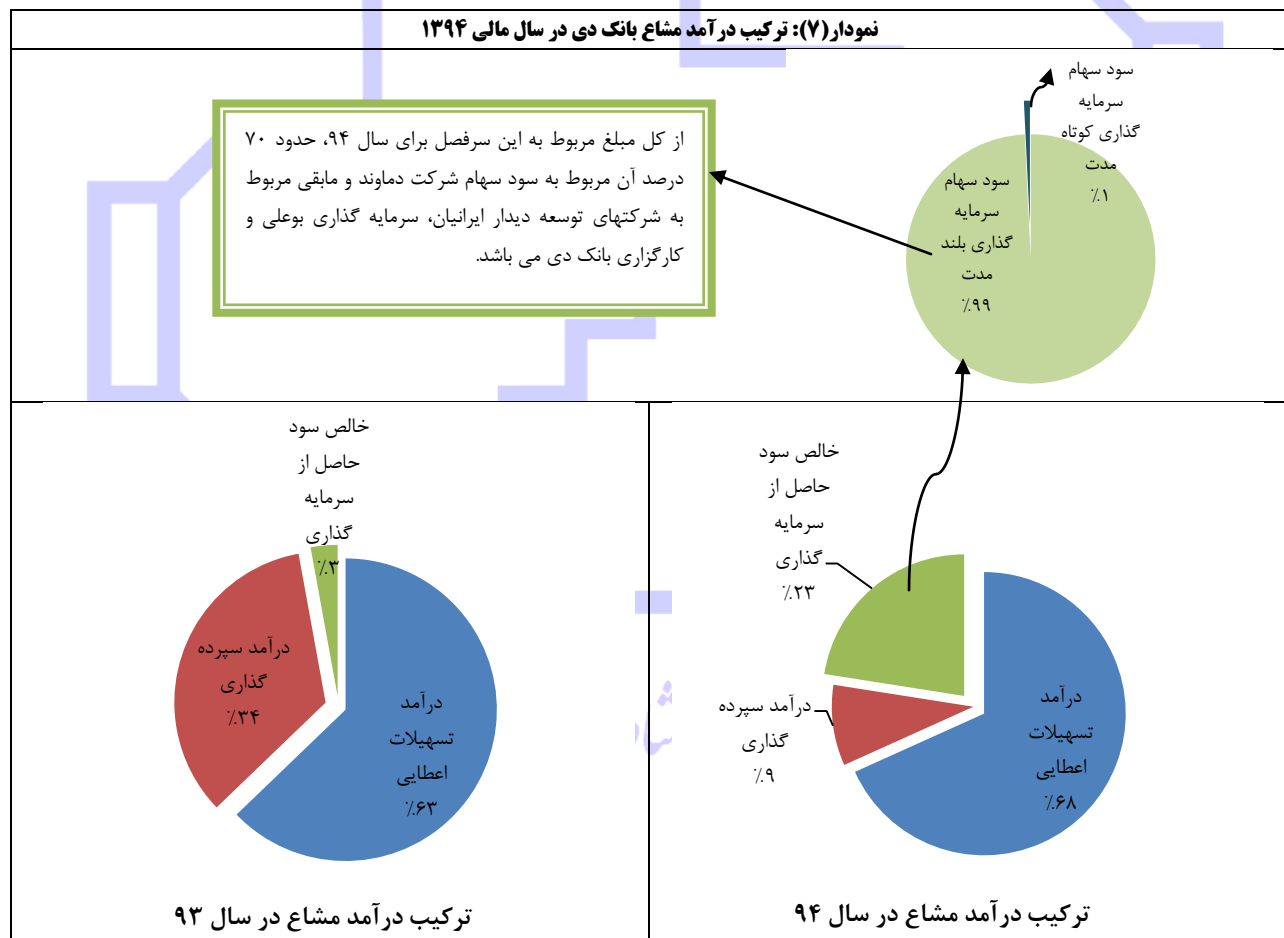
درآمد غیر مشاع از سال ۹۳ به ۹۴ روند کاهشی داشته که نکته منفی برای بانک محسوب می گردد.

درآمد مشاع از سال ۹۲ تا ۹۴ روندی افزایشی داشته است ولی سهم بانک از درآمدهای مشاع دارای روند مطلوبی نبوده و این سرفصل در سال های ۹۳ و ۳ ماهه ۹۵ منفی بوده است.

حال در ادامه به بررسی جزئیات درآمدهای بانک به تفکیک می پردازیم:

۵.۱.۱. بررسی درآمد مشاع بانک دی :

درآمد مشاع بانک دی از دو منبع درآمد تسهیلات اعطایی و درآمد سپرده گذاری ایجاد می شود. در سال ۹۴ نسبت به سال ۹۳ این سرفصل افزایش ۷۹ درصدی مواجه بوده که جزئیات آن را در نمودار زیر نشان داده ایم:

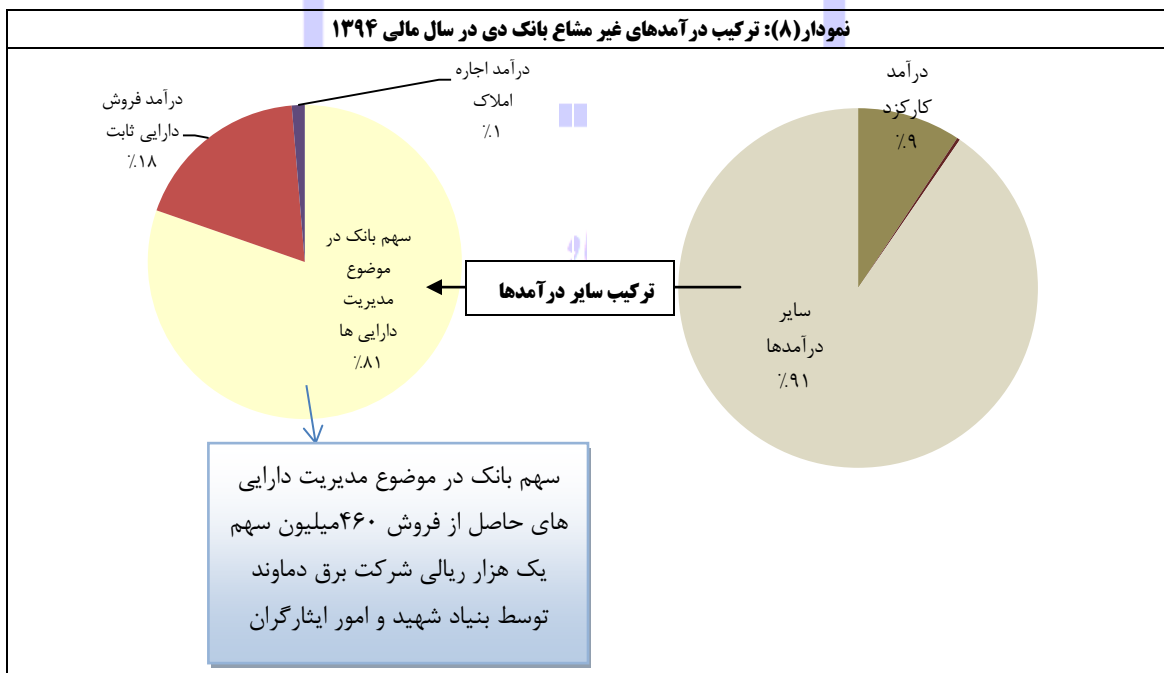
همانطور که در نمودار مشاهده می شود در سال ۹۴ خالص سود حاصل از سرمایه گذاری ها نسبت به سال ۹۳ افزایش یافته که دلیل آن سرمایه گذاری بانک در شرکت برق دماوند است.

۵,۱,۲. سهم بانک از درآمدهای مشاع:

بنابر یادداشت های همراه صورت مالی سال ۹۴ نسبت منابع بانک دی به جمع مصارف برابر ۰,۰۱ درصد می باشد. بنابراین از کل درآمد مشاع، مبلغ ۱۸۵,۰۱۳ میلیون ریال، سهم منابع بانک از درآمدهای مشاع در این سال می باشد. نرخ حق الوکاله بانک نیز ۳ درصد بوده که در نهایت مبلغ ۲,۳۵۳,۵۱۳ میلیون ریال سهم بانک از درآمدهای مشاع است. نکته جالب در اینجا این است که این سرفصل برای سال ۹۳ و ۳ ماهه منفی است. بدین معنی می باشد که بانک در سال ۹۵ قادر نبوده حداقل به اندازه سود الحساب پرداختی به سپرده گذاران درآمد مشاع کسب کند. بنابراین از این سرفصل دچار زیان شده است. در سال ۹۳ با درآمدهای غیر مشاع این زیان جبران شده اما در ۳ ماهه ۹۵ قادر به جبران این زیان نبوده و در نهایت برای ۳ ماهه ۹۵ به ازای هر سهم حدود ۳۵ تومان زیان شناسایی کرده است.

۵,۱,۳. بررسی درآمدهای غیر مشاع:

آن دسته از درآمدهای بانک که با سپرده گذاران (کوتاه مدت و بلند مدت) مشترک نبوده و مختص خود بانک می باشد، درآمد غیر مشاع نامیده می شود. همچون: درآمد کارمزد، مبادلات ارزی و درآمدهای حاصله از حساب های جاری و قرض الحسنه غیر مشاع می باشد. حساب جاری جزو منابع بانک محسوب میشود(خدمات چک که به این حساب ها تعلق دارد). افزایش درآمدهای غیرمشاع بانکها نیز تا حد زیادی به اندازه، نفوذ و گستردگی شعب و نیز نشان تجاری بانک بستگی دارد. در این زمینه بانکهایی با سرمایه و تعداد شعب زیاد توانایی بیشتری در تولید درآمد غیرمشاع (نظیر کارمزدها) خواهند داشت. در ادامه به درآمدهای غیر مشاع بانک دی می پردازیم. در نمودار زیر ترکیب این سرفصل به همراه جزئیات برای سال مالی ۹۴ نشان داده شده است. همانطور که مشاهده می شود درآمد غیر مشاع بانک شامل درآمد کارمزد و سایر درآمدها می باشد. قسمت عمده مربوط به سایر درآمدها بوده که در نمودار(۸) جزئیات آن نمایش داده شده است.

۵,۱,۴. سود پرداختی به سپرده گذاران:

در جدول زیر درصد سود پرداختی به سپرده گذاران را در نسبت به سپرده های جذب شده توسط بانک دی را برای سال های ۹۳ و ۹۴ محاسبه کرده ایم. همانطور که مشاهده می شود در سال ۹۴ بانک حدود ۱۶ درصد از کل سپرده ها سود پرداخت کرده و نسبت به سال گذشته کمتر از ۱ درصد این نسبت افزایش یافته که خیلی چشم گیر نبوده است.

شرح	۱۳۹۴	۱۳۹۳
سود پرداختی	۲۷,۴۳۶,۶۲۲	۱۶,۵۹۴,۰۳۴
کل سپرده ها	۱۶۸,۲۳۵,۶۶۷	۱۰۶,۶۶۲,۸۶۲
درصد سود پرداختی به سپرده گذاران	%۱۶,۳۱	%۱۵,۵۶

۵,۱,۵. هزینه های عمومی - اداری:

در جدول زیر متوسط هزینه های عمومی اداری هر کارمند برای دو سال ۹۳ و ۹۴ محاسبه شده است. همانطور که مشاهده می شود متوسط هزینه هر کارمند از سال ۹۳ به ۹۴ با افزایش حدود ۳۳ درصدی مواجه بوده است.

جدول (۱۶): سرانه هزینه هر کارمند (میلیون ریال)		
شرح	۱۳۹۳	۱۳۹۴
هزینه های کارکنان	۴۹۹,۰۲۴	۷۱۶,۳۸۶
هزینه های اداری	۱,۲۹۸,۱۰۷	۱,۸۸۵,۶۳۶
مجموع	۱,۷۹۷,۱۳۱	۲,۶۰۲,۰۲۲
متوسط هزینه هر کارمند	۱,۹۴۲	۲,۵۸۴

۵,۲. نسبت هزینه مطالبات مشکوک الوصول به کل هزینه بانک:

این نسبت نشان می دهد چند درصد از کل هزینه های شرکت مربوط به هزینه مطالبات مشکوک الوصول بانک می باشد. این نسبت نشان از توانایی مدیریت در اعتبارسنجی مشتریان و توانایی وصول مطالبات از آنها می باشد. بالا بودن آن نشان از ضعف مدیریت در اعتبارسنجی مشتریان و عدم توانایی وصول مطالبات است، هرچه این نسبت کمتر باشد نشان دهنده عملکرد بهتر مدیریت بانک در مورد هزینه ها می باشد. در جدول زیر این نسبت را برای بانک دی از سال ۱۳۹۲ تا ۳ ماهه سال جاری محاسبه کرده ایم. همانطور که مشاهده می شود این نسبت طی این سالها روند افزایشی داشته و در سال جاری حدود نصف هزینه های بانک را هزینه مطالبات مشکوک الوصول به خود اختصاص داده است. بنابراین می توان نتیجه گرفت بانک دی در وصول مطالبات خود مطلوب عمل نکرده است.

جدول (۱۷): نسبت هزینه مطالبات مشکوک الوصول به کل هزینه ها - مبالغ میلیون ریال				
شرح	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۳ ماهه ۱۳۹۵
هزینه مطالبات مشکوک الوصول	(۱۷۱.۱۵۵)	(۱.۴۸۷.۱۶۶)	(۱.۹۱۷.۴۶۱)	(۴۶۹.۸۲۶)
جمع هزینه ها	(۱.۴۳۴.۷۰۰)	(۳.۸۹۸.۳۷۹)	(۴.۸۴۵.۸۰۵)	(۹۷۶.۱۸۹)
هزینه مطالبات مشکوک الوصول به کل هزینه	%۱۲	%۳۸	%۴۰	%۴۸

۵,۳. حاشیه سود عملیاتی :

نسبت حاشیه سود عملیاتی که از تقسیم سهم بانک از درآمدهای مشاع به کل درآمدهای مشاع بدست می آید، نشان می دهد همزمان بانک با چه هزینه ای توانسته سپرده جذب کند و چه میزان از کل منابع در اختیار خود (هزینه زا و منابع سهامدار) را استفاده نموده و چگونه توانسته از این منابع سود بسازد. توجه به نسبت حاشیه سود عملیاتی در یک بانک در قیاس با صنعت بانکداری و روند تاریخی آن، درجه ریسک و کارایی آن بانک را نشان می دهد. این نسبت برای بانک دی از سال ۱۳۹۲ تا کنون در جدول زیر نشان داده شده است. همانطور که مشاهده می کنید این نسبت برای بانک دی در سال ۹۳ و ۳ ماهه منفی می باشد که برای آن نامطلوب بوده است. در کل این نسبت برای بانک دی چندان مطلوب نمی باشد. بنابراین بانک دی در ایجاد سود از طریق منابع خود نتوانسته موفق عمل کند. در مورد ۳ ماهه سال جاری، که مقدار این نسبت منفی است، می توان به این نکته اشاره کرد که چون درآمد سرمایه گذاری در سرفصل درآمدهای مشاع قرار می گیرد، با احتساب سود سرمایه گذاری شرکت دماوند در انتهای دوره، این نسبت بهبود خواهد یافت.

جدول (۱۸): روند حاشیه سود عملیاتی بانک دی				
نسبت	۹۲	۹۳	۹۴	۳ ماهه ۱۳۹۵
حاشیه سود عملیاتی	۱۱,۵ %	(۱,۸) %	۷,۹ %	(۱۹,۶) %

۵,۴. درصد پوشش فصلی طی سال های ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۴:

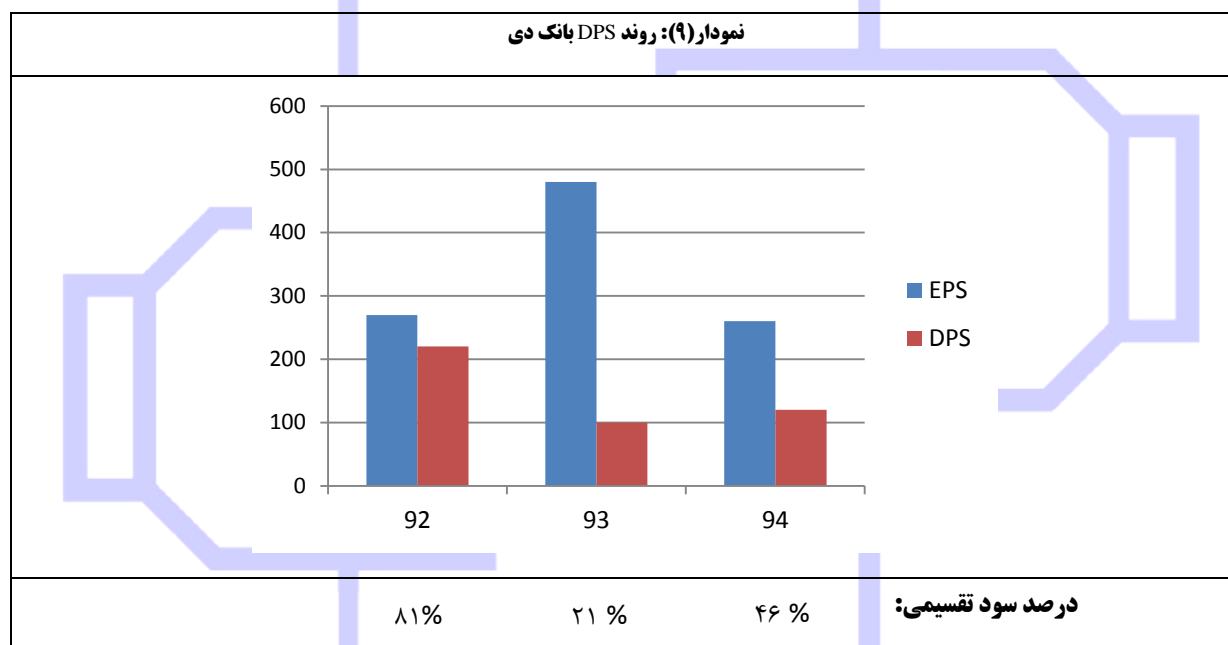
پوشش های فصلی بانک دی برای ۴ سال اخیر در جدول زیر آورده شده است. همانطور که مشاهده می شود درصد پوشش بانک برای پایان سال ۱۳۹۴ مطلوب بوده است.

جدول (۱۹): پوشش های بانک دی										
سرمایه (میلیون ریال)	ماه ۱۲		ماه ۹		ماه ۶		ماه ۳		EPS پیش بینی (ریال)	
	پوشش	EPS محقق (ریال)	پوشش	EPS محقق (ریال)	پوشش	EPS محقق (ریال)	پوشش	EPS محقق (ریال)		
۵,۰۰۰,۰۰۰	% ۸۱	۲۷۰	% ۲۶	۸۷	% ۲۳	۷۶	-	-	۳۳۵	۱۳۹۲
۵,۰۰۰,۰۰۰	% ۹۲	۴۸۰	% ۳۳	۱۷۱	% ۲۴	۱۲۴	-	-	۵۲۲	۱۳۹۳

۶,۴۰۰,۰۰۰	% ۱۰۴	۲۶۰	% ۵۵	۱۳۸	% ۴۷	۱۱۸	% ۵	۱۲	۲۵۱	۱۳۹۴
۶,۴۰۰,۰۰۰	-	-	-	-	-	-	۰	(۳۵۱)	۲۷۵	۱۳۹۵

روند سود تقسیمی:

در نمودار زیر روند سود نقدی (DPS) را برای بانک دی نشان داده شده است. بانک بطور متوسط طی سه سال اخیر حدود ۵۰ درصد سود بین سهامداران تقسیم کرده است. بنابراین می تواند این نماد بعنوان سهم درآمدی در پرتفوی سهامداران در نظر گرفته شود.

۶. بررسی بودجه بانک:

در جدول زیر بودجه بانک برای سال مالی ۱۳۹۵ را بر اساس عملکرد واقعی ۶ ماهه آورده ایم. در ادامه نکات مهم مربوط به آن را بیان می کنیم.

جدول (۲۰): پیش بینی صورت سود و زیان سال مالی ۱۳۹۵ بر اساس عملکرد واقعی ۶ ماهه ۱۳۹۵					
شرح	پیش بینی ۹۵	۳ ماهه ۹۵	۱۳۹۴	درصد تغییرات بودجه نسبت به سال مالی ۹۴	توضیحات در مورد تغییرات بودجه نسبت به سال مالی ۹۴
درآمدهای مشاع					
سود و وجه التزام تسهیلات اعطایی	۲۶,۲۶۷,۱۴۹	۶,۸۷۷,۱۷۱	۲۰,۳۵۵,۶۷۸	۲۹	افزایش ۲۲ درصدی در مشارکت مدنی با نرخ ۲۲ درصد و ما بقی در عقود مبادله ای

می باشد.					
قسمت عمده افزایش در سرفصل سود عملکرد سهام شرکتها می باشد. قسمت عمده این افزایش مربوط به شرکت های فرعی برق دماوند و توسعه دیدار ایرانیان است. از این دو شرکت مبلغ ۹۰۷۵۰۴۳۱ میلیون ریال سود پیش بینی کرده است. این سود بر اساس EPS اعلامی از سوی شرکتها می باشد. بنابراین می تواند تغییر کند. لازم به ذکر است در مورد برق دماوند با توجه به بررسی های انجام شده، سود پیش بینی شده دارای تعدیل مثبت به جهت کاهش نرخ گاز مصرفی خواهد بود که می تواند نکته مثبت برای بانک دی باشد.	۲۶	۹۰۴۳۴۰۴۵۷	۴۳۹۰۸۶۹	۱۱۰۸۷۳۰۲۸۷	سود حاصل از سرمایه گذاری ها و سپرده گذاری ها
-	۲۸	۲۹۰۷۹۰۰۱۳۵	۷۰۳۱۷۰۰۴۰	۳۸۰۱۴۰۰۴۳۶	جمع درآمدهای مشاع
سپرده های کوتاه مدت بانک در بودجه نسبت به سال ۹۵ افزایش ۶۲ درصدی داشته است. به همین جهت سود پرداختی به سپرده گذاران با افزایش مواجه بوده است.	۲۲	(۲۷۰۴۳۶۰۶۲۲)	(۸۰۷۵۴۰۲۴۰)	(۳۳۰۴۶۱۰۲۱۴)	سود علی الحساب پرداختی به سپرده گذاران از درآمد مشاع
-	۲۲	(۲۷۰۴۳۶۰۶۲۲)	(۸۰۷۵۴۰۲۴۰)	(۳۳۰۴۶۱۰۲۱۴)	سود سپرده گذاران
-	۹۹	۲۰۳۵۳۰۵۱۳	(۱۰۴۳۷۰۲۰۰)	۴۰۶۷۹۰۲۲۲	سود بانک از درآمدهای مشاع (شامل حق الوکاله)
	۰	۰	۰	۰	سود تسهیلات اعطایی (سود وجه التزام فعالیت های غیر مشاع)
در بودجه ۹۵ کارمزد اعتبارات اسنادی و ضمانت های صادره افزایش یافته به همین جهت این درآمد با رشد مطلوبی روبرو بوده است.	۳۱۶	۳۴۵۰۳۳۲	۱۳۳۰۸۸۹	۱۰۴۳۵۰۰۲۸	درآمد کارمزد
-	۱۷۴	۴۰۶۳۵	۷۰۹۶۴	۱۲۰۷۲۰	نتیجه معاملات ارزی
قسمت عمده کاهش این سرفصل نسبت به سال مالی ۹۴ مربوط به کاهش سود حاصل از فروش دارایی های ثابت است که حاصل کاهش دارایی ثابت و تملیکی بانک با توجه	(۹۶)	۶۰۲۴۵۰۶۳۴	۲۸۰۱۰۴	۲۳۰۰۰۱۰	سایر درآمدها

به الزام بانک مرکزی می باشد. این کاهش بر اساس میزان فروش در شرایط تهیه بودجه برآورد گردیده است.					
-	(۷۴)	۶.۵۹۵.۶۰۱	۱۶۹.۹۵۷	۱.۶۷۷.۷۵۸	جمع درآمدهای غیر مشاع
-	۰.۹۶	۶.۲۹۶.۷۵۴	(۱.۲۶۷.۲۴۳)	۶.۳۵۶.۹۸۰	جمع درآمدها
-	۶۳	(۲.۰۰۴.۴۱۵)	(۴۷۲.۳۰۴)	(۳.۲۶۰.۵۷۶)	سایر هزینه های اجرایی
-	(۲۹)	(۱.۴۸۷.۱۶۶)	(۴۶۹.۸۲۶)	(۱.۰۵۵.۵۰۹)	هزینه مطالبات مشکوک الوصول
-	(۹۷)	(۳۰۴.۱۱۷)	(۴۲)	(۷.۷۶۰)	هزینه مالی
-	۱۰۶	(۱۰۲.۶۸۱)	(۳۴.۰۱۷)	(۲۱۱.۱۰۷)	هزینه کارمزد
-	۱۶	(۳.۸۹۸.۳۷۹)	(۹۷۶.۱۸۹)	(۴.۵۳۴.۹۵۲)	جمع هزینه ها
-	(۲۴)	۲.۳۹۸.۳۷۵	(۲.۲۴۳.۴۳۲)	۱.۸۲۲.۰۲۸	سود قبل از کسر مالیات
نرخ مالیات ۲۲.۵ درصد	-	.	.	(۶۴.۰۰۰)	مالیات
-	(۲۷)	۲.۳۹۸.۳۷۵	(۲.۲۴۳.۴۳۲)	۱.۷۵۸.۰۳۸	سود خالص
--	(۲۷)	۳۷۵	(۳۵۱)	۲۷۵	سود هر سهم
	-	۶.۴۰۰.۰۰۰	۶.۴۰۰.۰۰۰	۶.۴۰۰.۰۰۰	سرمایه

۷. نتیجه گیری:

- با توجه به مطالب گفته شده می توان در مورد بانک دی نتیجه گرفت:
۱. بانک دی دارای ریسک نقدینگی است.
 ۲. با توجه به این که بانک دارای کسری ذخایر مطالبات مشکوک الوصول می باشد، دارای ریسک اعتباری می باشد.
 ۳. با توجه به نسبت هزینه مطالبات مشکوک الوصول به کل هزینه ها، شرایط کلی بانک در وصول مطالبات مطلوب نبوده و از این منظر دارای ریسک است.
 ۴. نسبت کفایت سرمایه مناسب است. بنابراین بانک دارای ریسک ورشکستگی در شرایط بحرانی اقتصاد، نیست.
 ۵. با توجه به روند نامطلوب حاشیه سود عملیاتی، عملکرد بانک تا سال مالی ۹۴ رضایت بخش نبوده است.
 ۶. ریسک اهرمی بانک نگران کننده نمی باشد.
 ۷. تقریباً ۴۴ درصد از دارایی های بانک دارای سمی می باشد که نسبت مطلوبی نیست.

۸. ریسک دارایی بانک بالا می باشد. به طوری که حدود ۵۸ درصد از دارایی های بانک، دارایی با ریسک ۱۰۰ است.

۹. بانک دی از دولت مطالباتی ندارد.

۱۰. سرمایه گذاری ۲۵۰۰ میلیارد تومانی در نیروگاه دماوند باعث شده است که ریسک سهام بانک افزایش پیدا کند. به این معنی که اگر نیروگاه با افزایش هزینه و سود کم مواجه شود اثر اهرمی و منفی بر سود سهام خواهد گذاشت و در سمت دیگر با بهبود سودآوری نیروگاه مذکور، سود تقسیمی خوبی عاید بانک خواهد شد. زیرا بانک به سپرده گذاران سود ثابتی پرداخت می کند و نوسانات سود نیروگاه صرفاً بر عایدی سهامداران تأثیر خواهد گذاشت.

"در پایان لازم به ذکر است تمام توضیحات فوق صرفاً اظهار نظر کارشناس می باشد و به معنی توصیه جهت خرید و فروش سهم نمی باشد."

کارگزاری مشاوران سهام